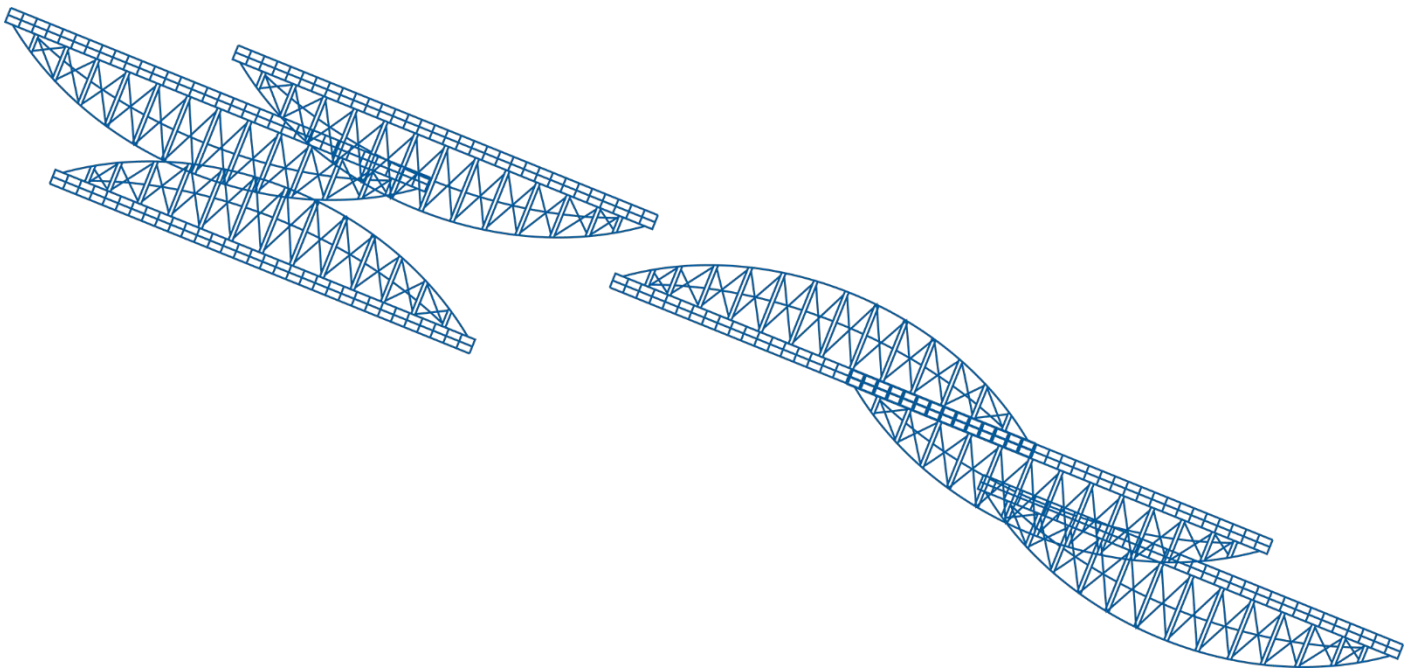

Förmedlingsmedel

Dokumenttyp Riktlinje	Diarienummer 2021-544-754	Fastställt Kommunstyrelsen § 11 2022-01-31
För revidering ansvarar IFO-chef	Uppföljning och tidplan	Dokumentet gäller Individ- och familjeomsorg
Dokumentet gäller till och med Tillsvidare		

Innehållsförteckning

1	Förmedlingsmedel.....	3
2	Handläggning	3
3	Ansökan och utredning.....	4
4	Beslut.....	4
5	Avslag	4
6	Bifall.....	5
7	Verkställighet	5
8	Genomförandeplan och uppföljning.....	5
9	Ny bedömning.....	6
10	Avgift	6
11	Pågående förmedlingsärenden.....	6
12	Avsluta förmedlingsmedel	6

1 Förmedlingsmedel

Enligt 2 kapitlet 1 § socialtjänstlagen har kommunen det yttersta ansvaret för att de som bor och vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver. När en enskild av olika anledningar inte klarar att sköta sin ekonomi på egen hand kan denne ansöka om förmedlingsmedel som hjälp att hantera ekonomin. Förmedlingsmedel är en insats som innebär en förvaltning av en individs ekonomi. Kommunstyrelsen har inte någon dispositions- eller bestämmanderätt för de medel som förvaltas. Förmedlingsmedel är en insats som ska användas under en begränsad tid. Arbetet ska inriktas på att den enskilde ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt och socialtjänsten ska stödja och hjälpa den enskilde att själv hantera sin ekonomi. Det stöd som erbjuds ska utformas och genomföras tillsammans med den enskilde. Målsättningen för insatsen är att undvika vräkningar och betalningsanmärkningar och bidra till att individen på sikt själv kan hantera sin ekonomi.

Lagar som främst reglerar verksamheten är socialtjänstlagen (SoL), förvaltningslagen (FL), offentlighets- och sekretesslagen (OSL) och kommunallagen (KL). Dessutom finns bestämmelser i handelsbalken (1736:0123 2) och i avtalslagen (1915:218) som är av betydelse för handläggningen av förmedlingsmedel. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd är utöver lagstiftningen styrande och vägledande för arbetet, främst Socialstyrelsens handbok om handläggning och dokumentation inom socialtjänsten.

2 Handläggning

All dokumentation och handläggning ska utgå från gällande lagstiftning och följa Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd inom området. Vid handläggningen ska stor vikt läggas vid individens rätt till delaktighet, inflytande och självbestämmande. Den dokumentationsskyldighet som återfinns i 11 kapitlet 5 och 6 §§ socialtjänstlagen gäller även för förmedlingsmedel. Arbetet ska präglas av kvalitet och rättssäkerhet i enlighet med 3 kapitlet 3 § socialtjänsten och ska handläggas på samma sätt som allt annat bistånd som ges inom socialtjänsten.

Förmedlingsmedel är likvärdigt med ett så kallat sysslomannaskap vars uppgift och ansvar är reglerat i 18 kapitlet Handelsbalken. *Sysslomannaskapet innebär en redovisningsskyldighet som omfattar redovisning av inkomster och utgifter till den enskilde samt att betalningar ska styrkas med verifikationer. När uppdraget upphör ska sysslomannen lämna en slutredovisning. Föreligger det då brister i redovisningen kan den som innehar sysslomannaskapet bli ersättningskyldig.*

3 Ansökan och utredning

En ansökan om förmedlingsmedel inkommer från den enskilde. Enligt 11 kapitlet 1 § socialtjänsten ska kommunstyrelsen utan dröjsmål inleda utredning utifrån ansökan och ärendet ska handläggas skyndsamt.

En utredning ska genomföras och ligga till grund för en bedömning av rätten till bistånd samt om behovet kan tillgodoses på annat sätt. Har den enskilde sett över andra möjligheter till att kunna sköta sin ekonomi, exempelvis betalningsförmedling, registrera betalning av fakturor via autogiro, få hjälp via anhöriga och kontakta kommunens budget- och skuldrådgivare. Utredningen ska också innehålla uppgifter om den enskildes förmåga till insikt i sin privatekonomi. En förutsättning för att insatsen förmedlingsmedel ska fungera är att den enskilde kan ta eget ansvar, följa uppgjord planering och se till att räkningarna lämnas för betalning i tid. Frågan om god man eller förvaltare ska tas upp med den enskilde i utredningen. Stor restriktivitet ska alltid iakttas när det gäller att bevilja förmedlingsmedel. Viktigt är dock att riktlinjerna används som en vägledning vid bedömning och att det är de individuella behoven som ligger till grund för beslut.

4 Beslut

Utredningen ska ligga till grund för en prövning av bistånd enligt 4 kapitlet 1 § socialtjänstlagen. Om rätt till förmedlingsmedel föreligger ska bifallsbeslut fattas enligt samma paragraf. Bistånd i form av förmedlingsmedel fattas för en period om sex månader och är ett tidsbegränsat beslut. I huvudsak beviljas förmedlingsmedel under handläggningstid vid ansökan om god man/förvaltare, vid extern placering eller exempelvis andra insatser kring spelmissbruk eller annat missbruk. Det är viktigt att alltid göra en individuell bedömning gällande behov av insats. Förmedlingsmedel beviljas inte om inkomst enbart kommer från ekonomiskt bistånd.

Vid ansökan till Överförmyndaren ska handläggaren bistå den enskilde med stöd i ansökan om behov av det finns.

5 Avslag

Om rätt till förmedlingsmedel inte bedöms föreligga och behovet kan tillgodoses på annat sätt, ska ett avslagsbeslut fattas med besvärshänvisning som ska delges den enskilde. Vid behov ska den enskilde få hjälp att överklaga beslutet.

6 Bifall

Om den enskilde ska beviljas förmedlingsmedel, ska beslutet delges den enskilde.

Mall för fullmakt finns i verksamhetssystemet under dokument: *Fullmakt – Förmedlingsmedel*.

- Fullmakten skickas dit där inkomsten kommer från, exempelvis Pensionsmyndigheten, arbetsgivare, försäkringskassan. Fullmakten ska bevittnas av två personer när den skrivs under.
- Kontakt tas med receptionen för att skapa ett konto för förmedlingsmedel. Receptionen kontaktar ekonomikontoret och de tilldelar IFO ett ledigt konto, dit pengarna sedan registreras in.
- Det tar ungefär två månader innan allt är klart och pengarna kommer in på förmedlingskontot.

7 Verkställighet

Om ansökan beviljats lämnar den enskilde en fullmakt till Kommunstyrelsen på sin inkomst. Regler gällande fullmakt återfinns i 2 kapitlet Avtalslagen. Den enskilde har fortfarande dispositionsrätt till sina medel varför en skriftlig avtalsplan måste upprättas i samråd med den enskilde där det framgår hur medlen ska användas. Den handläggare som ansvarar för ärendet får inte utan överenskommelse prioritera skulder eller löpande räkningar som rör den egna verksamheten. I avtalsplanen ska framgå vilka räkningar som den enskilde önskar få hjälp med att betala, när underlag för betalningar ska lämnas in och vilka utbetalningar som ska göras till den enskilde. Samtliga räkningar som lämnas in ska betalas i tid. Den enskilde ansvarar för att lämna in räkningarna i tid.

Förmedlingsmedlet kan börja användas när pengar har kommit in på förmedlingskontot. Förmedlingsmedel får inte fungera som en "kreditverksamhet" och medel kan inte betalas ut från ett tomt konto. Om en persons inkomster tar slut innan nya medel kommit in på kontot kan behov av prövning om rätt till bistånd enligt 4 kapitlet 1 § socialtjänstlagen föreligga.

8 Genomförandeplan och uppföljning

Syfte med bistånd är hjälp till den enskilde att på sikt själv kunna ta hand om sin ekonomi. Budgetrådgivning bör vara en obligatorisk del i planeringen. En budgetrådgivare ger den enskilde råd om hur man ska lägga upp sin budget och hur man bör prioritera och betala sina räkningar. Budgetrådgivaren kan också hjälpa den enskilde att ansöka om skuldsanering om behov finns.

Det ska alltid upprättas en genomförandeplan. En genomförandeplan ska innehålla mål för förmedlingsmedlet och hur den enskilde på bästa sätt ska kunna återta ansvaret för sin ekonomiska planering. Planen undertecknas av både den enskilde och ansvarig handläggare.

Uppföljning ska göras var tredje månad där socialtjänsten tillsammans med den enskilde ska se om någon förändring skett och om utformningen av genomförandeplanen bör ändras utifrån de nya förutsättningarna. Syftet med uppföljningar är också att se om målen för insatsen uppnåtts. Under uppföljning ska genomförandeplanen granskas och revideras utifrån ändrade förutsättningar och behov hos den enskilde.

9 Ny bedömning

Varje bistånd avseende förmedling av medel ska verkställas under en period av max sex månader. Därefter ska biståndet omprövas. Om behovet av förmedlingsmedel kvarstår vid tidens slut, kan beslutet förlängas med ytterligare en period om sex månader. Det kan exempelvis ske i de fall där beslut om god man/förvaltare ännu inte kommit.

10 Avgift

Den enskilde betalar ingen avgift för insatsen förmedling av egna medel och hjälp med att sköta sin egen ekonomi.

11 Pågående förmedlingsärenden

Alla ekonomiska transaktioner verkställs i aktuellt verksamhetssystem. Den enskilde kan följa samtliga inbetalningar och utbetalningar på sitt förmedlingskonto. Socialtjänsten måste enligt lag erbjuda redovisning genom avstämning varje månad. Den enskilde kan då erhålla ett skriftligt och muntligt kontobesked med saldoredovisning. Den enskilde ska informeras både skriftligt och muntligt att denne när som helst kan ändra överenskommelsen eller avsluta insatsen samt att denne har rätt att ta del av vad som skrivs i journalen.

12 Avsluta förmedlingsmedel

Förmedlingsmedel är en frivillig insats och kan när som helst avslutas av den enskilde genom att denne säger upp fullmakten. Kommunstyrelsen har också rätt att säga upp samarbetet om överenskommelsen inte följs. Vid avslut av insats ska en slutredovisning lämnas till den enskilde i enlighet med reglerna om syslmannaskap.

Fullmakten ska avslutas hos den som utbetalningen kommer ifrån, exempelvis Pensionsmyndigheten, arbetsgivare, försäkringskassan. Dokument ska skickas in från socialtjänsten med information om avslut. Mall för avslut finns i verksamhetssystemet under dokument/brevmall: *Avslut fullmakt – Förmedlingsmedel*.